

> Retouradres Postbus 18601 2502 EP Den Haag

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw R.M. Letschert
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum	Pagina	Kenmerk
3 maart 2026	1 van 3	2026-0000061614

Betreft
Eindbrief n.a.v. klacht van ScienceGuide
inzake Woo-affhandeling CDHO

Geachte mevrouw Letschert,

Op 12 januari 2026 heeft een journalist van ScienceGuide bij het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) een klacht ingediend. Aanleiding voor de klacht was de wijze waarop zijn Woo-verzoek bij de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) is afgehandeld. Het ACOI is daarmee op basis van de Wet open overheid (Woo) verzocht te bemiddelen.

Met deze brief bevestigt het ACOI dat de klacht voor de journalist naar behoren is afgehandeld, doordat het ministerie van OCW tijdens een gesprek heeft aangegeven het Woo-verzoek alsnog inhoudelijk te behandelen. Bij dezen informeren wij u dat het ACOI daarom *niet* zal overgaan tot het uitbrengen van een advies naar aanleiding van de klacht. In deze brief geven wij een korte beschrijving van de aanleiding, het verloop en het resultaat van deze interventie. Wij zenden een afschrift hiervan aan de journalist en publiceren deze op de website van het ACOI.

Het Woo-verzoek en de klacht

Op 12 september 2025 diende de journalist zijn eerste Woo-verzoek in bij de CDHO. In dit verzoek verzocht de journalist om openbaarmaking van alle e-mails uit het voorafgaande jaar waarin – kort gezegd – de naam ScienceGuide voorkomt. De journalist meldde bij zijn klacht dat de CDHO hem had laten weten geen bestuursorgaan te zijn en het verzoek voor afhandeling had doorgestuurd naar het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Uw ministerie heeft op het verzoek beslist op 10 oktober 2025. OCW gaf aan niet aan het verzoek te kunnen voldoen. In het besluit is enerzijds geoordeeld dat de CDHO geen bestuursorgaan is, onder verwijzing naar het Instellingsbesluit en daar daarin opgenomen verplicht tot overdracht van het archief aan OCW. Anderzijds wordt hierin gesteld dat OCW (nog) niet over het archief beschikt zolang dit nog niet is overgedragen. Hieraan is verder toegevoegd dat het verzoek onvoldoende gepreciseerd zou zijn omdat de aangelegenheid waarop het verzoek zou zien ontbrak.

In reactie hierop heeft de journalist op 30 oktober 2025 met een tweede (herhalend) Woo-verzoek de CDHO verzocht om de eerder gevraagde informatie openbaar te maken. Het eerste Woo-verzoek werd verduidelijkt, hij gaf aan dat hij op zoek is naar documenten die gaan over de omgang met en het gebruik van ScienceGuide en hij stelde dat de CDHO wel degelijk een bestuursorgaan is. Diezelfde dag stuurde de CDHO het Woo-verzoek opnieuw door naar OCW ter afhandeling.

Op 11 december 2025 heeft uw ministerie een vrijwel gelijklopend besluit genomen. De CDHO is volgens dit besluit een door OCW ingestelde adviescommissie, geen bestuursorgaan, en heeft geen rechtspersoonlijkheid. De CDHO is weliswaar ingesteld door de minister, maar is volgens OCW geen onder de verantwoordelijkheid van de minister vallende instelling. Opnieuw wees OCW op de overdrachtplicht voor het archief: pas vanaf dat moment beschikt OCW over de gevraagde documenten. OCW stelde daarom wederom niet aan het verzoek te kunnen voldoen.

Vervolgens diende de journalist op 12 januari 2026 een klacht met bemiddelingsverzoek in bij het ACOI. Door de conclusie dat de CDHO geen bestuursorgaan zou zijn en de stukken daar berusten in plaats van bij de minister, leken deze buiten het toepassingsbereik van de Woo te vallen. Dit kon volgens de journalist niet de bedoeling zijn.

Verloop en resultaat bemiddeling

In overleg met de journalist heeft het ACOI op 29 februari 2026 digitaal gesproken met medewerkers van OCW en de CDHO over het Woo-verzoek en de juridische kwalificatie van de CDHO. In dat overleg kwamen OCW en de CDHO tot de conclusie dat het inderdaad niet de bedoeling kan zijn dat de journalist deze stukken nu in het geheel niet op grond van de Woo zou kunnen opvragen.

Hoewel OCW formeel-juridisch bij het principiële standpunt blijft dat de CDHO geen bestuursorgaan is, zou de informatie van deze commissie bij nadere beschouwing wel (uiteindelijk) onder de verantwoordelijkheid van u als minister vallen. Daarom is afgesproken dat OCW het Woo-verzoek alsnog inhoudelijk behandelt, in overleg treedt met de journalist, een zoekslag bij de CDHO laat uitvoeren en een vervangend inhoudelijk (herstel)besluit zal nemen.

Op 2 februari 2026 is dit resultaat vanuit het bureau van het ACOI teruggekoppeld aan de journalist. Hij heeft op 4 februari 2026 bevestigd dat hij akkoord is met deze wijze van afhandelen en men hierover contact met hem kon opnemen. De klacht is hiermee afgedaan.

Principiële kwestie: bestuursorgaan of niet?

Een belangrijke gedachte achter de instelling van het ACOI is te komen tot dejuridisering van de Woo-praktijk waar mogelijk. Tegen deze achtergrond hebben wij er bij de behandeling van deze klacht bewust voor gekozen het accent niet te leggen op de formeel-juridische kwalificatie van de CDHO als wel of geen bestuursorgaan, maar naar het vinden van een (juridische) ingang voor de toegang tot de gevraagde informatie voor de journalist.

Het ACOI vindt het desondanks van belang om aan uw ministerie mee te geven dat ook na afhandeling van de klacht op bovenstaande wijze, er gereede twijfel bestaat over de conclusie van de CDHO en OCW dat de CDHO géén bestuursorgaan zou zijn. Ook valt namelijk het standpunt te verdedigen dat er ingeval van de CDHO weldegelijk sprake is van een bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1 lid 1 onder a Awb. De CDHO is namelijk onderdeel van de rechtspersoon de Staat, formeel publiekrechtelijk ingesteld via een Instellingsbesluit met grondslag in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en met een duidelijk eigen (zelfstandige) rol en taak als externe commissie. Voor het zijn van een bestuursorgaan is het bij dit typeorganen geen vereiste dat zij openbaar gezag uitoefenen of daartoe bevoegd zijn (oftewel besluiten nemen).

Het ACOI kan over deze kwestie echter geen definitief rechtsoordeel over geven. Dat is voorbehouden aan de rechter. Wel beveelt het ACOI u aan om nogmaals goed te kijken naar de staats- en bestuursrechtelijke positie van de CDHO, zowel in het licht van het goed bewaren en beheren van de informatie van de CDHO als de toepasselijkheid van de Woo.

Zoek zoveel mogelijk naar pragmatische oplossingen

Het ACOI heeft er begrip voor dat het lastig kan zijn om in alle drukte van de Woo-praktijk voorbij principiële kwesties te blijven kijken. Een valkuil kan dan zijn het verzoek eenzijdig af te handelen op een formeel-juridische grond. De informatiebehoefte van de verzoeker raakt in een dergelijke situatie echter – veelal onbewust en onbedoeld – uit het oog. Blijf daarom ook in dit soort situaties (persoonlijk) contact zoeken, ga in gesprek en stel open vragen. Geef de verzoeker ruimte om te vertellen wat er speelt en schuilgaat achter het verzoek; het is vervolgens aan de verzoeker om die ruimte te benutten. Mogelijk zijn er ook nog andere oplossingsrichtingen denkbaar dan (louter) het formeel afhandelen van Woo-verzoeken.

Het ACOI spreekt al met al zijn waardering uit voor de resultaatgerichte houding vanuit uw ministerie en de journalist. Wij wensen u beiden een goede Woo-afhandeling toe.

Met vriendelijke groet,

Lydia Bremmer
Secretaris-directeur Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding